

اورگادي - په افغانستان کې د لاریو ترمینلونه یا تم ځایونه لنډیز

ترمینلونه هغه ځایونه دي چې په هغې کې لاری توکي یا بار د اورگادي واگونونو ته لیردوي یا د هغوي څخه بارگیری تر سره کوي، په وصفي ډول د لاندې اجزاو درلودونکي وي:

- د اورگادي یوې یا زیاتو پټلیو سره د اړیکې یا اتصال درلودل
- د عموي لوی لاری له شبکې سره د اتصال درلودل
- د بارگیری او بارد تخليبي بیلابیل وسایل، لکه رمپونه، پلیټ فارم (د اورگادي په تم ځایونو کې لورځای چې د هغې له لاری څخه اورگادي ته پورته کیږي)، د تخليبي او باروني ماشینونه (Forklift)، کرینونه، پمپونه، پایپونه، او د موټرونو د تگ راتگ لپاره لاری.
- د اجناسو د موقتي ساتنې لپاره ځایونه لکه گدام یا ډیپوگانې، سرخلاصي ذخیرې، پاخه یا قیر کرای شوي د موټرو تم ځایونه، او ټانکونه.
- امنیتي چارې، لکه روښنایي، ازغې لرونکي سیسمنونه (موانع)، په وسله سمبال ساتونکي، اطفائیه، او ډریناژ.
- په منظم ډول د کارکو د نښه کیدنې لپاره طرزالعملونه چې باید اتومات وي
- رامنځ ته شوی تعرفې او یا د هغې بدیل، په کافي اندازه حق العمل، تر څو د کارونکو یا گټې اخیستونکو د معاملاتو لگښتونه یا قیمتونه راکم کړي.
- ضمیموي خدمات، لکه گمرکات، د وزن معلومولو لپاره ترازوگان، او حفظ و مراقبت.

د گدام یا ډیپو/ عمومي لیردونو یا حمل کولو ترمینلونه او کانتینر/ د لویو لارو ټیلرونه/ د وچې ترمینلونه لپاره د پانگوني معمول عناصر:

- د پیل او کار کولو پانگه چې پلورنې او بازار موندنې پروگرام په برکې لري
- د ترمینل لپاره د ځمکې اجاره یا اخیستل، او تر څنګ یې د حمایې خدماتو لکه د لاریو لپاره د ټیلو او ترمیم ځایونه یا سټیشنونه، رستورانټونه، هوټلونه، جومات او داسې نورو لپاره ځمکه.
- د ساحې آماده کول
- د اورگادي د پټلې زیربناوې. د اورگادي پټلیو سره اتصال کېدای شي د ترافیکي کنټرول اشارو او یا متبادلو پټیرو او همدارنګه د ترمینل دننه به قیمتې سویچونو او اصلي پټیرو ته اړتیا ولري.
- د لویو لارو او سرکونو زیربناوې. د ترمینل په محدوده کې قیر کرای شوی ساحې باید نه یواځې د زیات وزن لرونکو لاریو لپاره بلکه د بارلرنکو کرینونو په وړاندې مقاومت ولري.
- د گدامونو یا ډیپوگانو تعمیر یا جوړول.
- ماشین الات، تجهیزات او د هغوي اضافي پرزه جات.
- سافټ ویرونه او ټیلفوني خدمات.
- امنیتي زیربناوې او تجهیزات.
- عامه خدمات او دفترونه، او نور عمومي ودانۍ.

د پانگوني کلیدي موارد:

- د ترمینل ساینز او دهغې معلق والي، باید د محلي اړتیا و پربنسټ وي نه ملي بلندپروازي.
- د تدارک پروسې. د محصول د هارډویر د مشخصاتو پرځای چې کېدای شي په افغانستان کې قیمتونه په زیاته اندازه لوړ کړي، د عمومي کارکرده گي له مشخصاتو څخه استفاده وشي.
- د منظوري پروسې. د مسوولینو ښځل والي باید مخکې تر دې چې ترمینل امتیاز او یا ودانیز کار پیل شي باید بشپړ کرای شي.
- امنیت او بیمه. د بیمې مقتضیات په شرایطو د نه پوره او ضعیفه قراردادیانو په ویستلو سره لگښتونه راکموي. په افغانستان کې امنیتي وضعیت، کېدای شي د بیمې قیمتونه ډیر جیگ کړي، او د بیمې دغه ډول شرایط کېدای شي زیانمن تمام شي.
- ټولنیز پروگرامونه. کېدای شي قیمتونه لوړ یوسي، اکثرا منع کونکي کچو ته.
- فساد او بېې اخیستنې

د عملیاتي لگښتونو کلیدي موارد:

- د اورگاډي د پټلیو تعریفې (د واگون د اجارې، د لیږدونې لگښتونه، او د تعرفو ویش په برکې لري) باید مخکې تر دې چې ترمینل ډیزاین شي، د قرار داد پر بنسټ تعین شوی وي.
- د دقیقې پلان جوړونې د کوښښونو د یو برخې په ډول باید د اورگاډي د پټلۍ د فعالیت په پلان کې دا شامله وي چې کله او په څه ډول باید اتصالي پټلی ترمینل ته ورسیري یا ترمینل گوري.

د دولت دنده یا رول:

- کارونکو ته نږدې باکیفیته او له شخړو څخه پاکه ځمکه برابرول
- سرکونو ته لاس رسې برابرول او د ځمکې زون بندي او یا د هغې څخه د گټې اخیستنې اغیزمند کنټرول تر څو د ترمینل چارچاپیره فرعي پراختیاو ته اجازه ورکړي.
- د باور وړ بریښنا، اوبو او فاضله اوبو چاند او ټیلیفوني خدماتو رسول.
- د ترمینل په ساحې کې د امنیت څخه ډاډ.
- د کارونکو او پانگوالو سره مرسته تر څو د قدرت د محلي جوړښتونو په هکله پوهاوي ترلاسه کړي او غیر رسمي محلي منافعو ته پام وکړي.
- د جواز، د کار جواز، ویزو او ودانیزو چارو لپاره د اړینو اجازو او منظوریو اخیستنې په مرسته کول.
- کچیري د اورگاډي د لیکو مالک دولت وي او یا د دولت لخواه فعالیت کوي، نو اورگاډي ته دې د لاس رسې کرښه، د لاریو لپاره په داخل کې تم ځای او ذخیرې باید ودانې کړي.
- د باور وړ محاکمو رامنځ ته کول تر څو تنازعات په سم او د سوداګرۍ په شرایطو برابر حل او فصل کړي.

عامې خطاوي:

- ډیر مجلل لومړني ډیزاین. د تعمیر کوچنیتوب دا معنا نلري چې اهمیت یې کم دی.
- د جوړونې یا د امتیاز په قراردادونو کې د شفافیت نه شتون او یا د نورو گټو د ساتلو لپاره د سیالي څخه مخنیوی لکه شته ترمینلونه او یا د لیږدولو انحصار.
- د سترو غیر منقولو املاکو په برخې کې پانگونه.
- د ورستنیو مصرف کونکو ته د نږدې والي څخه پرته د بل معیار پر بنسټ د موقیعت ټاکل.
- په نابشپړ ډول د پروسیجرونو ساده کول.
- په محلي سرکونو او لویو لارو کې ناکافي عامه پانگونه.
- نابشپړ ډیزاین. د پروسو جریان باید د ودانیز انجینري شرکت پراخي د یوې تجربه لرونکي لوجسټیکي شرکت په وسیله جوړه شي.
- د دولتي ادارې په وسیله مدیریت. کامیاب ترمینلونه په پراخ ډول د خصوصي لوجسټیکي شرکتونو او ریلوي گانو لخواه ډیزاین، جوړ او فعال کړی شوی دي.
- د پیل ناکافي سرمایه. یو کامیاب پیل باید د اساسي تجهیزاتو د پیردولو، پراخو روزنو، د انرجیټیک پلور کوښښ او مشهورتیا، د پرزه جاتو او وسایلو د پراخو موجودیگانو او عملیاتو د ضایعاتو د جبران لپاره تر هغه چې حجم زیات شي، بودیجه یا پانگه ولري.
- د اورگاډي ضعیف او راکم شوي خدمات. دا مهمه نده چې ترمینل څومره اغیزمند دی، عملیاتي کړنې او د ریلوي زیربناوې چې ترمینلونه سره وصلوي د ترمینل کامیابي او یا ناکامي ټاکي.

دا سند د Executive Summary - Rail-Truck Terminals in Afghanistan ده چې لیوالو کسانو ته د یو خدمت په توګه وړاندې کيږي. د اختلاف په صورت کې د دې سند انګلیسي متن ته غوره توب ورکول کيږي.